

prestolu svojo mamico, v njenem naročju pa angelčka s snežno belimi krili. Skoro zavriskal je:

»Tetka, tetka, moja mamica bo sedaj v nebesih mamica mojemu bratcu.«

A vedno huje je ječala črnooblečena žena.

Nevedé, kaj bi storil, je stal dečko pred trpečo ženo. Oči so se mu jele razvzemati.

S čim naj jo potolaži, ko je niti to ne razveseli, da bo njen sinko v nebesih pri Tinkovi mamici. In vendar je ni mogel gledati, ko je tako jokala. Vselej mu je bila dobra, on pa —. V brezmožni bolečini so se mu zagreblji prsti globoko v dlani. S pesjo je nekoč zamahnil proti njej, ker je hotela biti njegova »mamica«, ko on še ni imel bratca, in je bila sama. In zdaj je spet sama in zato joka. Zopet sama, kakor tudi on nima več bratca.

Solze, grenke in pekoče, so Tinku privrele iz oči.

In vržel se je na kolena poleg jokajoče žene, tesno so se oklenile Tinkove roke njenega vratu.

»Mamica — mamica moja —.«

Skočila je žena pokonci, poslušala osuplo, uprla oči v svoje dete na postelji med rožami, ki njegova usta ne bodo nikoli zaklicala te besede — oj, te besede — mamica — mamica moja —.

Nežni in sladko se je ponovil klic še enkrat in kakor ogenj vroča glavica se je stisnila ženi v naročje.

Silno drhtenje je pretreslo blede ženo, v prsih jo je stisnilo, potem se je pa iztrgal njenim ustnam vsikrik gorke ljubezni materinske: — »Dete — moje dete!«

Široko razprtih oči je strmela v belega drobnega mrlička na postelji med rožami, z rokami pa je objemala in stiskala na srce novega, živega otroka — Tinka — — —.

Štefkin.

Božična zgodba.

Mrzlo, skoraj ledeno je bilo v temni izbi. Gosta megla je silila skozi razbita stekla na oknih; zunaj se je začelo svetlikati in nekje je zapel petelin.

»Janče!«

Ubogo vdovo je prebudil mraz, vzdrhtela je in poklicala sina s slabotnim glasom.

»Janče, vstani, dani se že!«

Iz drugega kota se je zaslišalo zdehanje in kmalu je skočil iz postelje deček.

»Dobro jutro, mati! Kako ste kaj spali?«

»Ah, tako, tako —.«

»Meni je pa bilo tako mraz, uf, še zdaj me stresa,« dé sin in si diha v roke.

»Hitro se obleci, pojdeš k branjevki, Tako rada bi imela danes kaj boljšega doma, saj nocoj je sveta noč. Lepo jo poprosi in dala ti bo zopet na upanje, čeprav nerada.«

Vzdihne žena in čelo se ji naguba skrbi.

»Ne žalostite se, mati, takoj pojdem in zagotovljen sem, da se ne bom vrnil domov praznih rok.«

Nadene si kapo, si skrbno zapne ponošeni suknjič in ovije okrog vratu volneno ruto.

»Tako, sedaj pa grem, mati.«

»Pa dobro opravi!«

Zapre za seboj vrata in odhiti po trhlih stopnicah navzgor. Dospe v vežo, in oster mraz mu zaveje nasproti. Hitro steče po mračni ulici in na oglu se ustavi.

Tu je bila štacuna stare branjevke. Glasno mu bije srce, ko pritisne na kljuko in odpre. Medla luč brli v prodajalni in branjevka sedi za zagrado in moli iz zarumenelega molitvenika. Temno pogleda izpod velikih očal. Janče se prestraši osornega pogleda. Ves je v zadregi pred njo in beseda mu noče iz grla.

»Kaj pa bi rad?«

Kratko in vse drugo kot prijazno je to vprašanje.

»Ma-mati . . . so prosili, če bi bili tako dobri in dali nekaj jedi na upanje. Tako mrzlo je in nocoj je sveti večer; že od včeraj nisva imela nič toplega.«

Boječe izgovori deček in oči mu begajo po visokih ter polnih policah, kjer so bile razložene vsakovrstne dobrine.

»Ali zopet? Ja, ali je mati pametna? Še od zadnjic nista nič plačala, in zdaj naj dam spet na upanje? Ne, ne! Ne bo nič; lahko greš!«

Zlovešče upre ženska v fantiča svoj pogled in Janče spozna, da ne bo danes nič opravil.

»Ali za božjo voljo vas prosim, usmilita se vsaj matere! Samo malo dajte; saj zame ni treba. Mati so bolni.«

Oči se otroku zalijejo s solzami. Branjevka pa vzroji.

»Kaj pa se cmendraš? Misliš, da me boš z jokom preprosil! O, ne, poznam take ptičke kot si ti. Zdaj se pa le izgubi! Od mene ne dobiš ničesar! Z Bogom!«

Janče obstane kakor vkopan in se nato počasi obrne. Stara vrata zaškripljejo in zopet je zunaj. Branjevka pa gleda sršeče za njim in mrmra nekaj o vsiljivih beračih. Potem se pa pomiri in se zatopi zopet v branje.

Medtem se je zdaniło. Megla se je nekoliko razredčila, in ulice so se jele polniti z ljudmi. Janče je stal na oglu in žalosten je bil. Ni mislil,

Pošta v snegu.

da bo tako kruto zavržen. Samo da bi bil dobil za mater. Oh, kako ji bo zopet hudo, če ne prinese ničesar domov! Premišlja, kaj naj stori, in zre zamišljeno v tla.

Mimo pa prihiti lepo oblečen gospod. V rokah nese par zavitkov in očividno se mu mudi. Janče ga pogleda in pri tem zapazi, da mu je padlo nekaj na tla. Misli, da bo gospod pobral, toda ta nič ne vidi. Janče skoči in pobere izgubljeni zavitek ter steče za gospodom. Preleti široko ulico in ves zasopel ga doide. Gospod ga začuden pogleda in izpregovori:

»Kaj pa je, fant?«

Janče mu pomoli izgubljeni zavitek.

»Tole ste izgubili, gospod.«

»Res? Poglej, poglej! Kdo bi si mislil! V tej naglici! Da, da; to bi iskal potem doma. Lepo, prav lepo je od tebe, da si mi prinesel.«

Seže v žep in potegne vun denarnico.

»To imaš za plačilo, ker si tako tekel.«

Stisne osuplemu Jančetu v roko srebrn denar in ga pomeri od nog do glave. Ko je videl, kako slabo je oblečen v tem mrazu, se mu zasmili, in prijazno ga vpraša.

»Kako ti je ime?«

»Janče.«

»Povej mi, ali imaš še starše? Kaj pa so oče?«

»Nedavno so umrli in sama sva ostala z materjo. Začetskoma nama je šlo dobro. Mati so šivali in hodili delat, toda prehudi napori so jih vrgli na postelj, in odtedaj se je začela najina revščina.«

Gospod dečka pazno motri in stisne ustnice, kot bi nekaj premišljal.

»Kje pa stanuješ?«

»Tam za oglom v oni temni ulici. Prva hiša je na levo.«

»Dobro. Zdaj pa pojdi domov in nesi materi denar, pa si kaj kupita.

Ti pa ostani tako pošten kot si zdaj. Bog s teboj!«

»Z Bogom, pa Bog plačaj, dobri gospod.«

Ves prevzet veselja steče Janče po cesti nazaj in zavije naravnost k stari branjevki. Grdo ga spet pogleda starka. Vesel pa vstopi Janče, ko čuti v roki težki goldinar.

»Ali si prišel zopet moledovat?«

»O ne, kupovat!«

»Kje si pa vzel denar? Pokaži, drugače ne dam nič.«

Pogleda ženska radovedno izpod naočnikov in se porogljivo nasmehne. Janče položi z neprikrito radostjo na zagrado denar, da glasno zažvenketa. Branjevka ga pogleda.

»Kje si pa vendar vzel ta denar? Pa menda ja ne —?«

»Ne, nisem ga ukradel, nikari ne mislite! Mislite, da so vsi ljudje tako trdosrčni kot vi? Nekaj je celo takih, ki radi podarijo kaj ubogemu revežu, če prosi.«

»A tako!« odgovori nakratko branjevka. Nemilo so jo dirnile Jančetove besede.

»Torej, kaj hočeš?«

Vsa osornost izgine ženski z lic in lepo priliznjeno izgovori vprašanje.

Janče si nabere nekaj tega, nekaj onega, in kmalu hiti po temni ulici domov. Bil je vesel kot že dolgo ne, in komaj je čakal, da pove materi veselo novico. Skrbelo ga je pa tudi, kaj poreče mati, ko ga ni bilo tako dolgo domov. Gotovo je reva v strahu, da se mu ni kaj hudega pripetilo.

Dospe Janče do hiše in hitro steče po hrapavih stopnicah. Naglo odpre in prestopi prag.

»Oh, Janče, kako sem se že bala zate! Kje si pa vendar bil? Joj, kaj pa si prinesel?«

Začudena ga pogleduje mati, ko odlaga Janček vso ropotijo. Janče nažge samovar in pristavi mleko. Nato pa sede k materi na posteljo in ji pove celo zgodbo. Neverjetno je kimala mati in vesela je postajala. Njen pogled je splaval na steno, kjer je visela podoba Matere božje. Sklenila je roki in dala duška svoji radosti v molitvi. — — —

Bilo je že pozno popoldne. Janče in mati sta se ravno pogovarjala o svojem dobrotniku in o veselem Božiču, ki ga bosta imela. Kar naenkrat stopi skozi vrata postrežček. Ima malo smrekico in pa zaboj. Oboje postavi na mizo in reče:

»To je za vas. Pošilja neki gospod, ki ga gotovo poznate. Z Bogom!«

Pozdravi hitro in odide.

Janče in mati se pa osupla spogledata. Prvi se zave Janče.

»Tisti gospod nama zopet pošilja; zato me je vprašal za stanovanje. Zdaj šele razumem!«

Skoči k mizi in odpre zabojček. Bil je poln raznih sladkarij za božično drevesce in drugih reči. Na vrhu je bil pa položen denar in pa listek z naslednjo vsebino: Malo darilce za poštenost.

»Oh, kako dober je najin dobrotnik, kako se mu le zahvaliva!« je dejala mati in pogledala veselega Jančeta.

»Veš kaj, gotovo ima veliko skrbi; zmoliva zanj par očenašev!

Sveta noč je razprostrla svoja tajinstvena krila nad zemljo. Vse družine so se zbrale doma, da praznujejo dostojno rojstvo Jezusčkovo. Tudi Janče in njegova mati sta nažgala božično drevce in se radovala ob njem. Z lic jima je pa sijala sreča in zadovoljnost, in njune ustnice so šepetale: »Čast Boгу na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!«

J. Gabriel V.

